

Obsah

1. Úvod	8
2. Legislativa	9
3. Integrovaný systém ochrany před škůdci (IPM)	13
4. HACCP	14
5. Biocidy	15
5.1 Biocid	15
5.2 Seznamy biocidů	16
5.3 Bezpečnostní označení biocidů	17
6. Bezpečnost práce	18
6.1 Osobní ochranné pracovní pomůcky	18
6.2 Obecná bezpečnostní a hygienická opatření	19
6.3 Faktory ovlivňující intoxikaci	20
6.4 Postup při poskytování první pomoci	20
7. Sanitace	22
8. Dezinfekce	24
8.1 Druhy dezinfekce	24
8.2 Etapy dezinfekce	25
8.3 Zásady provádění dezinfekce	26
8.4 Metody dezinfekce	26
8.5 Dezinfekční přípravky	30
8.6 Způsoby provádění dezinfekce	33
8.7 Zařízení na čištění a dezinfekci	35
8.8 Kontrola účinnosti dezinfekce	35
9. Dezinsekce	41
9.1 Složky dezinsekce	41
9.2 Etapy dezinsekce	41
9.3 Zásady provádění dezinsekce	44
9.4 Metody dezinsekce	45
9.5 Dezinsekční přípravky	51
9.6 Obchodní formy chemických přípravků	52
9.7 Zařízení pro aplikaci biocidů	55
9.8 Kontrola účinnosti dezinsekce	56

9.9 Hlavní zástupci členovců škodících v potravinářství	57
9.9.1 Roztoči (Acarina)	57
Roztoč domácí (<i>Dermatophagoides farinae</i>)	57
Roztoč moučný (<i>Acarus siro</i>)	57
Roztoč zhoubný (<i>Tyrophagus putrescentiae</i>)	58
Roztoč ničivý (<i>Lepidoglyphus destructor</i>)	58
Roztoč mlékohub (<i>Carpoglyphus lactis</i>)	58
Roztoč kořenový (<i>Rhizoglyphus echinopus</i>)	59
Roztoč dravý (<i>Cheyletus eruditus</i>)	59
9.9.2 Pavouci (Araneidea)	59
9.9.3 Šupinušky (Thysanura)	60
Rybenka obecná (<i>Lepisma saccharina</i>)	60
9.9.4 Cvrčci (Grylloidea)	61
Cvrček domácí (<i>Acheta domestica</i>)	61
9.9.5 Pisivky (Psocoptera)	61
9.9.6 Švábi (Blattodea)	62
Šváb obecný (<i>Blatta orientalis</i>)	62
Šváb americký (<i>Periplaneta americana</i>)	63
Šváb hnědopruhý (<i>Supella longipalpa</i>)	63
Rus domácí (<i>Blattella germanica</i>)	63
9.9.7 Dvoukřídli (Diptera)	64
Moucha domácí (<i>Musca domestica</i>)	64
Slunilka pokojová (<i>Fannia canicularis</i>)	65
Bzučivky (Calliphoridae)	65
Koutule (<i>Phlebotomus</i> sp.)	66
Octomilky (<i>Drosophila</i> sp.)	66
Sýrohlodka drobná (<i>Piophilha casei</i>)	67
9.9.8 Blanokřídli (Hymenoptera)	67
Mravenci rodu <i>Lasius</i>	67
Mravenec faraon (<i>Monomorium pharaonis</i>)	68
Vosy (Vespidae)	68
9.9.9 Brouci (Coleoptera)	69
Máločlencovití (Cryptophagidae)	69
Rušník skladištní (<i>Trogoderma granarium</i>)	70

Pilous černý (<i>Sitophilus granarius</i>)	70
Pilous rýžový (<i>Sitophilus oryzae</i>)	71
Lesák skladištní (<i>Oryzaephilus surinamensis</i>)	71
Lesák moučný (<i>Cryptolestes ferrugineus</i>)	72
Červotoč spízní (<i>Stegobium paniceum</i>)	72
Červotoč tabákový (<i>Lasioderma serricorne</i>)	73
Potemník skladištní (<i>Tribolium confusum</i>)	73
Potemník hnědý (<i>Tribolium castaneum</i>)	74
Potemník moučný (<i>Tenebrio molitor</i>)	74
Zrnokaz hrachový (<i>Bruchus pisorum</i>)	75
Zrnokaz fazolový (<i>Acanthoscelides obtectus</i>)	75
Vrtavec zhoubný (<i>Ptinus fur</i>)	76
Kornatec skladištní (<i>Tenebroides mauritanicus</i>)	76
Korovník obilní (<i>Rhyzopertha dominica</i>)	77
Pestrokrovečnickoví (Cleridae)	77
Lesknáčkoví (Nitidulidae)	77
Hlodníkoví (Corticariidae, Latridiidae)	78
9.9.10 Motýli (Lepidoptera)	78
Zavíječ paprikový (<i>Plodia interpunctella</i>)	78
Zavíječ moučný (<i>Ephestia kuehniella</i>)	79
Zavíječ skladištní (<i>Ephestia elutella</i>)	79
Zavíječ domácí (<i>Pyralis farinalis</i>)	80
Makadlovka obilná (<i>Sitotroga cereallela</i>)	80
Mol obilní (<i>Nemapogon granellus</i>)	80
9.9.11 Škvoři (Dermaptera)	81
Škvor obecný (<i>Forticula auricularia</i>)	81
9.10 <u>Sekundární škůdci v potravinářství</u>	81
9.10.1 Stejnonožci (Isopoda)	81
Stínky (Oniscidae)	81
9.10.2 Plzáci a slimáci (Mollusca).....	82
9.11 <u>Členovci škodící lidem a zvířatům</u>	82
9.11.1 Roztoči (Acarina)	82
Čmelík kuří (<i>Dermanyssus gallinae</i>)	82
Klíště obecné (<i>Ixodes ricinus</i>)	83

Klíštěák holubí (<i>Argas reflexus</i>)	84
Sametka podzimní (<i>Trombicula autumnalis</i>)	84
9.11.2 Všenky a vši (Phthiraptera)	85
Všenky (Ischnocera)	85
Vši (Anoplura)	85
9.11.3 Ploštice (Heteroptera)	86
Štěnice postelní (<i>Cimex lectularius</i>)	86
9.11.4 Dvoukřídli (Diptera)	87
Komár obtížný (<i>Culex pipiens molestus</i>)	87
9.11.5 Blechy (Siphonaptera)	88
9.11.6 Brouci (Coleoptera)	88
Kožojed obecný (<i>Dermestes lardarius</i>)	88
Kožojed skvrnitý (<i>Attagenus pellio</i>)	89
Rušník krtičníkovitý (<i>Anthrenus verbasci</i>)	89
Rušník muzejní (<i>Anthrenus museorum</i>)	90
9.11.7 Motýli (Lepidoptera)	90
Mol šatní (<i>Tineola bisselliella</i>)	90
Mol kožešinový (<i>Tinea pellionella</i>)	91
9.12 <u>Dřevokazný hmyz</u>	91
Tesařík krovový (<i>Hylotrupes bajulus</i>)	91
Červotoč proužkovaný (<i>Anobium punctatum</i>)	92
Červotoč kostkovaný (<i>Xestobium rufivilosum</i>)	92
10. Deratizace	94
10.1 Složky deratizace	94
10.2 Etapy deratizace	96
10.3 Zásady provádění deratizace	98
10.4 Metody deratizace	99
10.5 Deratizační přípravky	102
10.6 Kontrola účinnosti deratizace	103
10.7 Hlodavci a hmyzožravci škodící v potravinářství	104
Potkan obecný (<i>Rattus norvegicus</i>)	104
Krysa obecná (<i>Rattus rattus</i>)	105
Myš domácí (<i>Mus musculus</i>)	106
Myšice křovinná (<i>Apodemus sylvaticus</i>) a myšice lesní (<i>A. flavicolis</i>)	107

Hraboš polní (<i>Microtus arvalis</i>)	107
Norník rudý (<i>Clethrionomys glareolus</i>)	108
Bělozubka šedá (<i>Crocidura suaveoles</i>)	109
10.8 Ostatní škodící hlodavci	109
Hryzec vodní (<i>Arvicola terrestris</i>)	109
Myšice temnopásá (<i>Apodemus agrarius</i>)	110
Hraboš mokřadní (<i>Microtus agrestis</i>)	110
Ondatra pižmová (<i>Ondatra zibethica</i>)	111
11. Obtížní ptáci a savci	112
Holub domácí zdivočelý (<i>Columba livia domestica</i>)	112
Vrabec domácí (<i>Passer domesticus</i>)	113
Špaček obecný (<i>Sturnus vulgaris</i>)	113
Netopýři (Chiroptera)	114
Kuna skalní (<i>Martes foina</i>)	114
Zdivočelá kočka domácí	115
12. Použitá literatura	116